

Censurkommission. Dog mener jeg ikke, at det er derpaa, Hovedvægten skal lægges. Hovedvægten ligger paa, den væsentlige Tanke i Forslaget er, at man foruden den Garanti, der gives ved, at Læreren skal bestaa en Afgangsprøve, tillige har den Garanti, at han uddannes til at bestaa denne Prøve paa metodisk og rationel Maade paa et Seminarium, saaledes at det, som egentlig har vakt Anstød og det berettigede Anstød, nemlig de saakaldte Privatistklasser, i alt Fald i Hovedsagen blive umuliggjorte. Tanken har nu ikke kunnet realiseres og burde heller ikke realiseres paa den Maade, at man ligefrem vendte tilbage til den ældre Ordning, hvorefter Uddannelsen alene fandt Sted paa Statsseminarierne, og Eksamen alene afholdtes ved Statsseminarierne. Dertil er Forholdet ikke længere nu egnet, efter at adskillige Statsseminarier nu ere nedlagte og ingen ny ere oprettede. Men Tanken maatte realiseres saaledes, at Uddannelsen og Eksaminationen henlægges i første Række til Statsseminarierne og til saadanne Privatseminarier, som underkaste sig den Ordning, som Staten finder nødvendig og rigtig for Seminariernes Vedkommende, og som derfor erholde Statens Anerkendelse. — Hovedtrækkene i den ny Ordning af Uddannelsen paa Statsseminarierne og Privatseminarierne, de væsentlige Forandringer, der findes, ere: at der fordres alle Vegne ved Seminarierne en Dvelfesskole for den praktiske Uddannelse, at der kræves en højere Alder for Afgang, 18 Aar, end der hidtil har været lovbefaleet, at der sker en skarper, en rationellere Sædning mellem de 2 Dele af Skolelærereksamen, saaledes at det sidste Aar af det 3aarige Kursus væsentlig kan være opret til den egentlige Læreruddannelse, teoretisk og praktisk, at der gøres Alvor af den Forordning, at Aspiranterne, forinden de træde ind paa et Seminarium, skulle have søgt Uddannelse som Præparander i Skolegerningen, og at der endelig gaaes Mulighed for, at der mellem 1ste og 2den Del af Skolelærereksamen kan søges ud ogsaa til videre Uddannelse i praktisk Gerning, uden at vedkommende bliver nødt til at aflægge 2den Del af Prøven et Aar efter 1ste Del — Gennemførelsen af Lovforslaget vil vel nok kræve en og en finansielle Ofre af Staten, men det, at der bliver Tale om Ofre i Anledning af Dvelfesskoler, er ikke ukendt paa Finansloven, og hvad angaar Understøttelse til fattige Seminarieelever, gør jeg opmærksom paa, at der allerede hdes 15,000 Kr. til mandlige og 15,000 til kvindelige Elever, og med en ikke meget betydelig Forhøjelse vil man med forandrede Regler for Uddelingen

kunne naa, tror jeg, det Resultat, man her maa ønske. Endelig kan det ikke være udelukket — og her er et væsentlig nyt Punkt — at de private Seminarier, som anerkendes, og som indrette sig efter de temmelig betydelige Forordninger, man vil stille til dem efter Lovforslaget, paa Finansloven kunne faa en Understøttelse. En saadan Udset sig er givet ved § 11 i Forslaget. — Jeg tror, at Lovforslaget, saaledes som det er affattet, i det væsentlige afhjælper de Klager, som ikke uden Grund have lydt over Lærernes Uddannelse, og at der her er Mulighed for at tilvejebringe det gunstigste Resultat, som under de nu givne Forhold kan fremkomme, naar man ikke vil skride til meget store, meget omfattende og meget kostbare Reformier, om hvilke der desuden er Strid i den pædagogiske Verden. — Jeg skal hermed anbefale dette Lovforslag.

Det tredje Forslag, jeg har den Ære at fremsætte, er kendt af Tinget. Det angaar Oprettelse af en Statskole for Kvinders Uddannelse til Lærerinder. Naar jeg her gentager det, er det væsentlig, fordi det nu har faaet ved det andet Forslag, jeg nys omtalte, en anden Baggrund end tidligere, og fordi det derved er kommet til at staa som et Led i den Reform, jeg tænker mig gennemført ved det først fremsatte Forslag, hvorefter Hovedtanken jo er, at Læreruddannelsen skal være henvist til i første Række Statsseminarierne og i anden Række de Privatseminarier, der blive anerkendte, fordi de indordne sig under de samme Hovedregler, som gælde for Statsseminarierne. Men hvis vi ville gennemføre denne Regel for Lærerinderne, maa vi oprette en Statskole, der nu ikke findes for dem. Gör man ikke det, kommer man til det abnorme Resultat, at Lærerindeuddannelsen stadig bliver henvist alene til privat Virksomhed. Dette tror jeg, haade er principielt urigtigt og misligt i flere Henseender, og det er paa denne Baggrund, jeg nu fremsætter Forslaget i Haab om, at det maa faa en bedre Skæbne end tidligere, det vil sige altsaa i det andet Ting, thi her i dette Ting fik dette Forslag jo en velvillig Modtagelse. Men jeg skal dernæst gøre opmærksom paa, at den Forordning, der her stilles til Statskassen, er meget betydelig ringere end efter det tidligere Forslag. Det drejede sig da om 400,000 Kr., hvilket Beløb med nogen Medføttelse blev vedtaget her i Tinget; her er kun Tale om 98,000 Kr., altsaa $\frac{1}{4}$ af Beløbet. Den væsentlige Grund hertil er den, at jeg har opgivet, at Statskolen skal være indrettet som Kostskole for unge Kvinder, der søge Uddannelse der. Jeg lægger vedblivende som tidligere megen Vægt paa,